

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 27 Mayıs 2013
Nr. Ref.: RK415/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI73/12

Başvurucu

Bujar Sahitaj

**Yüksek Mahkeme'nin Rev. Nr. 24/2009 sayı ve 7 Aralık 2011 tarihli
kararı hakkında anayasal denetim başvurusu**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu, Suhareka Belediyesine bağlı Sopiye köyü mukimi Bujar Sahitaj'dır.

İtiraz Edilen Karar

2. İtiraz edilen karar, başvurucuya 15 Şubat 2012 tarihinde teslim edilmiş olan Rev. Nr. 24/2009 sayı ve 7 Aralık 2011 tarihli Yüksek Mahkeme kararıdır.

Başvurunun Konusu

3. Başvurucu Sopiye köyündeki nehir yatağına ait bir parselin kamuya ait olan mülkiyetinin Suhareka Belediye Mahkemesi'nin kararıyla özel mülkiyete dönüştürüldüğünden şikayetçidir. Bu durumun, aralarında başvurucunun da bulunduğu diğer köy sakinlerinin topraklarına olumsuz etki yaptığını ileri sürmüştür. Bu nedenle Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın 46. maddesi [Mal Güvenliği] ve 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı] ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiği ileri sürülmüştür.

İlgili Hukuk

4. Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Yasa'nın 47. maddesi ve İçtüzüğü'nün 56 (2) kuralı.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 31 Temmuz 2012 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: Mahkeme) başvurmuştur.
6. Mahkeme Başkanı'nın GJR. 73/12 sayı ve 4 Eylül 2012 tarihli kararıyla Üye Altay Suroy'u raportör yargıç olarak görevlendirmiştir. Başkan'ın aynı tarih ve KSH 73/12 sayılı kararıyla Üyeler Snezhana Botusharova (başkan), Ivan Çukalović ve Arta Rama-Hajrizi'den oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
7. Mahkeme, başvurunun kaydedildiğini 27 Eylül 2012 tarihinde başvurucuya bildirmiştir. Aynı tarihli bildirim Kosova Yüksek Mahkemesi'ne de gönderilmiştir.
8. Anayasa Mahkemesi 28 Eylül 2012 tarihinde Suhareka Belediye Mahkemesi'ne bir yazı göndererek Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Rev. nr. 24/2009 sayı ve 7 Aralık 2011 tarihli kararının başvurucuya teslim edildiği tarihin doğrulanmasına yarayan karar teslim belgesinin gönderilmesini istemiştir.
9. Suhareka Belediye Mahkemesi 3 Ekim 2012 tarihinde Mahkeme'ye gönderdiği bir yazının ekinde başvurucunun eşi tarafından 15 Şubat 2012 tarihinde imzalanmış ve ilgili kararın teslim alındığını gösteren belgenin bir nüshası gönderilmiştir.
10. Ön İnceleme Heyeti 15 Mayıs 2013 tarihinde Raportör Yargıç'ın raporunu görüştüktan sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

11. Suhareka Belediye Mahkemesi'nin C. Nr. 83/89 sayı ve 18 Mayıs 1989 tarihli kararıyla "zamanaşımı ile edinilen hak" uyarınca nehir yatağı üzerindeki 0.50.60 hektarlık parselin mülkiyet hakkını R. ailesine tahsis etmiştir. Bu arazi daha önceki kayıtlarda Suhareka Belediyesine ait kamu mülkiyetli dere yatağı olarak görünmekteydi. Bu kaydın yanlış olduğu, zira R. ailesinin bu parseli 35 yıl önce satın almış olup sürekli olarak kullandığı ortaya çıkmıştır.
12. Hukuk ve Mülkiyet İşleri Müdürlüğü'nün 10-466/190 sayı ve 6 Ekim 2006 tarihli kararında nehir yatağının R. ailesi tarafından satın alınan 0.11,45 hektarlık bölümünün işgal edildiği, nitekim mülkiyet hakkını tanıyan başlangıç kararının icra edilmeyip kadastro kayıtlarında bu parselin özel mülkiyetli olduğuna ilişkin kayıt yapılmadığı ve bu parselin halen kamu mülkiyetinde olduğunun kabul edildiği belirtilmiştir.
13. 1528 numaralı parselle sınır komşusu olan 351-354 numaralı parsellerin sahipleri, söz konusu parsel sahibinin üzerinde duvar yaptığından arsayı daraltarak zarar verdiğini ileri sürmüşlerdir. Bu şekilde nehrin doğal yatağının değiştirilmek istenmiş ve komşuların tarlalarının sular altında kalma tehlikesiyle karşı karşıya bırakılmıştır.
14. Suhareka Belediyesi E. nr. 266/06 sayılı karşı dava dilekçesiyle yargı kararının icrasına ilişkin 10 yıllık genel süre aşıldığından Suhareka Belediye Mahkemesi'nden icranın reddini talep etmiştir.
15. R. A. R.'nin talebi üzerine mülkiyetin doğrulanmasına ilişkin Suhareka Belediye Mahkemesi'nin kesinleşmiş kararının 9 Temmuz 2006 tarihinde icrası süreci başlatılmıştır.
16. Suhareka Belediyesi, Kosova Yüksek Mahkemesi'ne yapılan kanun yararına bozma başvurusu hakkında Prizren Kamu Savcılığının henüz bir karara varmamış olup icra başvurusunun yasal süre dışında yapılmış olduğu gerekçesiyle 27 Ekim 2007 tarihinde bu sürecin askıya alınmasını teklif etmiştir.
17. İcra Müdürü 24 Kasım 2006 tarihinde 976 sayılı bir itiraz dilekçesi sunmuş, ancak temelden yoksun olduğu gerekçesiyle reddedilmiş ve Hukuk ve Mülkiyet İşleri Müdürlüğü'nün 466/190 sayılı kararı yürürlükte kalmıştır.
18. 351-354 numaralı parsel sahiplerinin tarif ettikleri durum, malik olmanın engellenmesine ilişkin şikayet üzerine Belediye Mahkemesi'nin görevlendirdiği bir jeodezi uzmanı tarafından 8 Aralık 2006 tarihinde yapılan bir olay yeri incelemesiyle doğrulanmıştır. Belediye Mahkemesi ihtiyati tedbir kararı alıp R. R.'nin tüm faaliyetlerini durdurarak duvarın yıkılmasını emretmiştir.
19. Bujar Sahitaj ve I. S., Belediye'nin ilk derece mahkemesinin kararını kabul etmediği gerekçesiyle 24 Temmuz 2007 tarihinde Suhareka Belediye Mahkemesi'nden yargılamanın tekrar edilmesini talep etmişlerdir. Aynı

zamanda Suhareka Belediyesi Eski Kamu Avukatı A. B.'nin bir ifadesini de teslim ederek onun görev süresinin sonuna doğru C. Nr. 83/89 numaralı davanın devam ettiğini ve kararı desteklediği yönündeki ifadedeki imzanın taklit edildiğini ileri sürmüştür.

20. Suhareka Belediye Mahkemesi'nin 187/2007 sayılı kararıyla, müdahillerin davada taraf olarak gösterilmedikleri için davada müdahil taraf statüsüne sahip olamayacakları gerekçesiyle yargılamanın tekrarına ilişkin talebini reddetmiştir.
21. Başvurucunun Suhareka Belediye Mahkemesi'nin kararına itirazı üzerine Prizren bölge Mahkemesi Ac. nr. 55/2008 sayı ve 6 Ekim 2008 tarihli kararı çıkararak itirazı temelden yoksun bulup Suhareka Belediye Mahkemesi'nin kararının onamıştır.
22. Başvurucu, Bölge Mahkemesinin kararına karşı Yüksek Mahkeme nezdinde itiraz başvurusunda bulunmuş, Çekişmeli Yargı Usulü Yasası'nın ihlal edildiği ile maddi hukuk hükümlerinin yanlış uygulandığını ileri sürmüştür.
23. Kosova Yüksek Mahkemesi, Çekişmeli yargı Usul Yasası'nın 232. maddesi uyarınca revizyon başvurusunun temelden yoksun olduğunu değerlendirmiştir. Yüksek Mahkeme, Belediye Mahkemesi'nin C. Nr. 83/89 sayılı kararının 1528 numaralı parselin mülkiyetinin doğrulandığı bu dava için nihai olduğunu belirtmiştir. Aynı şekilde Çekişmeli Yargı Usulü Yasası'nın dava tarafının statüsünü düzenleyen IV. Kısmı uyarınca müdahillerin sundukları şikayet dilekçesini de kabul edilmez olarak reddetmiştir.

Başvurucunun İddiaları

24. Başvurucu, tanıkların 1989 yılında mahkemedeki tanıklıkları esnasında istismar edildiğini ve onlara baskı uygulandığını ileri sürmüştür.
25. Başvurucu devamında, davacı tarafın mülkiyet hakkının tanınmasına ilişkin davasını geri çekmiş olmasına rağmen, davanın Suhareka Belediye Mahkemesi'nde görülmeye devam edilmesinin yanlış olduğu görüşündedir.
26. Bu doğrultuda başvuru, Çekişmeli yargı Usulü Yasası'nın 423. madde 3. fıkrasıyla bağlantılı olarak 421. madde 2. fıkrası hükümlerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
27. Başvurucu, Anayasa'nın 46. maddesiyle güvence altına alınan mülkiyet hakkı ile 31. maddesiyle güvence altına alınan adil ve tarafsız yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

Başvurunun Kabul Edilirliği

28. Anayasa Mahkemesi'nin esasa ilişkin bir karar almadan önce başvurunun Anayasa'da belirtilen Yasa ve İçtüzükte açıklanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirip getirmediğini incelemesi gerekir.
29. Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 49. maddesi şöyledir:

İstem dört (4) ay bir süre içerisinde sunulur. Süre, müracaatta bulunan kişiye mahkeme kararının teslim edilmesi gününden itibaren baslar. Tüm diğer durumlarda karar ya da işlemin kamuya açıklanması gününden itibaren baslar. İstem bir yasaya karşı yöneltilmiş ise, o zaman süre yasanın yürürlüğe girmesi gününden itibaren baslar.

30. Başvurucunun sunduğu evraktan başvurunun Anayasa Mahkemesi'ne 31 Temmuz 2012 tarihinde yapıldığı, başvuru tarafından haklarını ihlal edildiği öne sürülen Yüksek Mahkeme kararının ise teslim tesellüm belgesine göre 15 Şubat 2012 tarihinde teslim edildiği görülebilmektedir. Sonuç olarak Anayasa Mahkemesi'ne yapılan başvurunun Yüksek Mahkeme kararının teslim alındığı tarihten 5 ay 16 gün sonra yapıldığı ortaya çıkmaktadır.
31. Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı Mahkeme, başvurunun Yasa'nın 49. maddesi ve İçtüzüğü'nün 36.1(b) fıkrasının belirlediği kabul edilirlilik koşullarını yerine getirmediğini, Yasa'nın 49. maddesi uyarınca başvurunun kabul edilmez olup görüşülmeye devam edilemeyeceğini tespit etmiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Yasa'nın 20. maddesi ve İçtüzüğü'nün 36.2 ile 56. kuralları uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin 27 Mayıs 2013 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine,
- II. Kararın taraflara bildirilmesine,
- III. Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca Resmi Gazete'de yayımlanmasına karar verilmiştir.
- IV. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Altay Suroy, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza